

การจัดการความรู้ของหน่วยงาน
เรื่อง “แนวทางการปฏิบัติตามระเบียบการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕”

โดยนายมารีเกี มะแซ ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ปัตตานี
เมื่อวันศุกร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๓
ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ปัตตานี

โดยให้ความรู้แก่ที่ประชุมในหัวข้อ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามระเบียบการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕”
มีรายละเอียดดังนี้

การลาแบ่งออกเป็น ๑๑ ประเภท คือ

๑. การลาป่วย (นับวันเฉพาะวันทำการ)
๒. การลาคลอดบุตร
๓. การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร
๔. การลากิจส่วนตัว
๕. การลาพักผ่อน
๖. การลาอุปสมบทหรือการลาไปประกอบพิธีฮัจย์
๗. การลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล
๘. การลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน
๙. การไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างระหว่างประเทศ
๑๐. การลาติดตามคู่สมรส
๑๑. การลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

คำนิยาม

- คำว่า “วัน” ในแบบใบลา หมายถึง นับวันหยุดรวมด้วย การนับเฉพาะวันทำการจะใช้คำว่า “วันทำการ”
- การลาป่วย ลากิจส่วนตัว ลาพักผ่อน ให้นับเฉพาะวันทำการ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณ
นับวันลา ตามปีงบประมาณ การนับวันในรอบปีเพื่อการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนประจำปี
- การนับวันลาเพื่อประโยชน์ในการเสนอหรือจัดส่งใบลาอนุญาตให้ลาและคำนวณวันลาให้นับ
ต่อเนื่องกัน โดยนับวันหยุดราชการที่อยู่ระหว่างวันลาประเภทเดียวกันรวมเป็นวันลา
- การนับวันลาให้นับตามปีงบประมาณ คือ วันที่ ๑ ตุลาคม ของปีถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป

๑. การลาป่วย

- กรณีลาป่วยเพื่อรักษาตัว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึง
ผู้มีอำนาจ อนุญาตก่อนหรือในวันทีลา เว้นแต่ในกรณีจำเป็น จะเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการก็ได้
- กรณีที่ผู้ขอลามีอาการป่วยจนไม่สามารถลงชื่อในใบลาได้จะให้ผู้อื่นลาแทนก็ได้ แต่เมื่อ
สามารถลงชื่อได้แล้วให้เสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว
- ลาป่วยตั้งแต่ ๓๐ วันขึ้นไป ต้องมีใบรับรองแพทย์ซึ่งเป็นที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต
เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ในกรณีจำเป็นหรือเห็นสมควรผู้มีอำนาจ อนุญาตจะสั่งให้ใช้ใบรับรองของแพทย์ซึ่งผู้มี
อำนาจอนุญาตเห็นชอบแทนก็ได้

๒. การลาคลอดบุตร

- การลาคลอดบุตรเป็นการลาหยุดราชการในช่วงเวลาก่อนคลอดและหลังคลอด มีสิทธิลาคลอดบุตรครั้งหนึ่งได้ ๙๐ วัน และให้นับวันหยุดราชการรวมเป็นวันลา โดยได้รับเงินเดือนและไม่ต้องมีใบรับรองแพทย์
- ลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตร ให้ลาได้ไม่เกิน ๑๕๐ วันทำการ โดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน
- จะเสนอหรือจัดส่งใบลาก่อนหรือในวันที่ลาก็ได้
- ในกรณีที่ไม่สามารถจะลงชื่อในใบลาได้จะให้ผู้อื่น (ใครก็ได้) ลาแทนก็ได้ แต่เมื่อสามารถลงชื่อได้แล้วต้องเสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว
- การลาคลอดบุตรคาบเกี่ยวกับการลาใด ซึ่งยังไม่ครบกำหนดวันลาของการลาประเภทนั้น ให้ถือว่าการลาประเภทนั้นสิ้นสุดลงและให้นับเป็นการลาคลอดบุตร

๓. การลากิจส่วนตัว

การลากิจส่วนตัวเป็นการหยุดราชการเพื่อทำกิจธุระส่วนตัว เช่น ลาหยุดราชการเพื่อไปทัศนศึกษา ลากิจส่วนตัวเพื่อไปทำนิติกรรมสัญญาการลากิจส่วนตัวอาจแบ่งเป็น ๒ กรณี

๑. การลากิจส่วนตัว (ด้วยเหตุอื่น ๆ)

๒. การลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงบุตร

- การลากิจส่วนตัวให้เสนอหรือจัดส่งใบลาจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงหยุดราชการ
  - หากมีเหตุจำเป็นไม่สามารถรับการอนุญาตได้ทันให้เสนอ หรือจัดส่งใบลาพร้อมด้วยระบุเหตุจำเป็นแล้วหยุดราชการไปก่อนได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลให้ผู้มีอำนาจอนุญาตทราบโดยเร็ว
  - การลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงบุตรต้องลาต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตร ได้ไม่เกิน ๑๕๐ วันทำการ
- เมื่อมีราชการจำเป็นกิจขึ้นระหว่างลากิจส่วนตัว ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจอนุญาตเรียกตัวมาปฏิบัติราชการก็ได้

๔. การลาพักผ่อน

- การลาพักผ่อนเป็นการลาหยุดราชการเพื่อพักผ่อนประจำปี ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ มีสิทธิลาพักผ่อนในปีหนึ่งได้ ๑๐ วันทำการ ได้รับการบรรจุครั้งแรก หรือบรรจุกลับเข้ารับราชการในงบประมาณใดไม่ถึง ๖ เดือน ไม่มีสิทธิลาพักผ่อนในงบประมาณนั้น เมื่อครบ ๖ เดือน เมื่อใดก็มีสิทธิลาพักผ่อนเมื่อนั้น
- ถ้าในปีใดข้าราชการรับราชการมาไม่ถึง ๑๐ ปี มิได้ลาพักผ่อนประจำปี หรือลาพักผ่อนประจำปีแล้วแต่ไม่ครบ ๑๐ วันทำการ ให้สะสมวันที่ยังไม่ได้ลาในปีนั้นรวมเข้ากับปีต่อไปได้ แต่วันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันจะต้องไม่เกิน ๒๐ วันทำการ
- ผู้ที่ได้รับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ให้มีสิทธินำวันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันได้ไม่เกิน ๓๐ วันทำการ
- การขออนุญาตลาพักผ่อนต้องได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจแล้วจึงหยุดราชการได้
- ผู้ได้รับอนุญาตให้ลาพักผ่อนซึ่งหยุดราชการไปยังไม่ครบกำหนด ถ้ามีราชการจำเป็นเร่งด่วนผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจจะเรียกตัวมาปฏิบัติราชการก็ได้

๕. การลาอุปสมบท หรือการลาไปประกอบพิธีฮัจย์

- ตั้งแต่เริ่มรับราชการ ข้าราชการผู้ใดยังไม่เคยอุปสมบทในพระพุทธศาสนา หรือไม่เคยไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมือง เมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย หากประสงค์จะอุปสมบท หรือไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ

เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ให้ลาโดยรับเงินเดือนระหว่างลาได้ไม่เกิน ๑๒๐ วัน และต้องรับราชการมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือน

- ข้าราชการที่ประสงค์จะลาอุปสมบทในพุทธศาสนา หรือข้าราชการที่นับถือศาสนาอิสลาม ที่ประสงค์ไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชา ตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตก่อนวันอุปสมบท หรือก่อนวันเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
- ผู้ลาอุปสมบท หรือลาไปประกอบพิธีฮัจย์ต้องอุปสมบท หรือออกเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ภายใน ๑๐ วันนับแต่วันเริ่มลาและเมื่อลาสิกขาแล้วต้องกลับรายงานตัวเข้าปฏิบัติราชการภายใน ๕ วัน นับแต่วันลาสิกขา หรือเดินทางกลับถึงประเทศไทย
- ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ลาอุปสมบทหรือลาไปประกอบพิธีฮัจย์ แต่มีปัญหาหรืออุปสรรคทำให้ไม่สามารถอุปสมบทหรือไปประกอบพิธีฮัจย์ตามที่ขอลาไว้ เมื่อได้รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการปกติและขอถอนวันลาให้ถือว่าวันที่ได้หยุดราชการไปแล้วเป็นวันลาอีกส่วนตัว

๖. การลาเข้ารับการระดมพลเข้ารับการฝึกวิชาทหาร

- ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาก่อนไม่น้อยกว่า ๔๘ ชม. เข้ารับการเตรียมพล เข้ารับการระดมพล ฝึกวิชาทหาร ทดสอบความพร้อม
- ให้ได้รับเงินเดือนเต็มตลอดเวลาที่เข้ารับการระดมพลเข้ารับการฝึกวิชาทหาร แต่ถ้าพ้นระยะเวลา ไม่มารายงานตัวเพื่อเข้าปฏิบัติราชการภายใน ๗ วัน ให้งดจ่ายเงินเดือนหลังจากนั้นไว้ จนถึงวันปฏิบัติราชการ

๗. การลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย

- ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับเพื่อพิจารณา
- เป็นการลาหยุดราชการเพื่อไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ตามระเบียบว่าด้วยการให้ราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงานภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ
- ได้รับเงินเดือนไม่เกิน ๔ ปี ต่อได้รวมไม่เกิน ๖ ปี

๘. ลาไปงานปฏิบัติงานในองค์การต่างประเทศ

- ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้
- การไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิกและเป็นวาระที่จะส่งไป
- รัฐบาลไทยต้องส่งไปปฏิบัติงานเพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของประเทศตามความต้องการของ รัฐบาลไทย

๙. การลาติดตามคู่สมรส

- ต้องเป็นคู่สมรสโดยชอบด้วยกฎหมาย
- คู่สมรสเป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ
- คู่สมรสไปต่างประเทศเพื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือไปปฏิบัติงานในต่างประเทศตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป
- ลาติดตามคู่สมรสไม่เกิน ๒ ปี และขอลาต่อได้ แต่ขอลาต่อได้อีกรวมแล้วต้องไม่เกิน ๔ ปี
- ไม่ได้รับเงินเดือนระหว่างลาติดตามคู่สมรส

๑๐. การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร

- ลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย
- ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- ลาได้ครั้งหนึ่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ
- เสนอใบลา ก่อนหรือในวันลาภายใน ๙๐ วัน

๑๑. การลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

- เป็นข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่ หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่จนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ
- ลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน
- ข้าราชการที่ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บจนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการเพราะเหตุอื่น มีความประสงค์ลาไปฟื้นฟูด้านอาชีพตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์ลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน จัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจพิจารณา หรืออนุญาตพร้อมแสดงหลักฐานเกี่ยวกับหลักสูตรที่ประสงค์จะลา เพื่อพิจารณาอนุญาต